

Evanjeliu na Zelený štvrtok: Ježiš umýva nohy

Komentár k evanjeliu na Zelený štvrtok. „Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať“. Učme sa nechať sa spasiť Ježišom, sprevádzať druhých na ich ceste a adorovať Krista v Eucharistii.

Evanjeliu (Jn 13, 1-15)

Bolo pred veľkonočnými sviatkami. Ježiš vedel, že nadišla jeho hodina odísť z tohto sveta k Otcovi. A pretože miloval svojich, čo boli na svete, miloval ich do krajnosti. Pri večeri,

keď už diabol vnukol Judášovi, synovi Šimona Iškariotského, aby ho zradil, Ježiš vo vedomí, že mu dal Otec do rúk všetko a že od Boha vyšiel a k Bohu odchádza, vstal od stola, zoblíkol si odev, vzal plátennú zásteru a prepásal sa. Potom nalial vody do umývadla a začal umývať učeníkom nohy a utierať zásterou, ktorou bol prepásaný.

Tak prišiel k Šimonovi Petrovi. On mu povedal:

„Pane, ty mi chceš umývať nohy?“

Ježiš mu odpovedal:

„Teraz ešte nechápeš, čo robím, ale neskôr pochopíš.“

Peter mu povedal:

„Nikdy mi nebudeš umývať nohy!“

Ježiš mu odpovedal:

„Ak ťa neumyjem, nebudeš mať podiel so mnou.“

Šimon Peter mu vrazil:

„Pane, tak potom nielen nohy, ale aj ruky a hlavu!“

Ježiš mu na to:

„Kto sa okúpala, potrebuje si umyť už len nohy a je celý čistý. A vy ste čistí, ale nie všetci.“ Vedel totiž, kto ho zradí, – preto povedal: „Nie všetci ste čistí.“

Keď im umyl nohy a obliekol si odev, znova si sadol k stolu a povedal im:

„Chápete, čo som vám urobil? Vy ma oslovujete: ‚Učiteľ‘ a: ‚Pane‘ a dobre hovoríte, lebo to som. Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať. Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám.“

Komentár

Na dnešnú slávnosť si pripomíname ustanovenie kňazstva a Eucharistie, dvoch sviatostí, ktoré sú navzájom hlboko prepojené.

Cirkev, nadväzujúc na stáročnú tradíciu, odporúča počas svätej Omše pri Večeri Pánovej obrad umývania nôh v nadväznosti na evanjelium, ktoré sa pri tejto slávnosti ohlasuje.

Ježišovo gesto pri Poslednej večeri je inšpirované gestom pohostinnosti, ktoré je spoločné mnohým východným kultúram, nosením sandálov na prašných cestách týchto krajín. V Starom zákone Abrahám trvá na umývaní nôh trom počestným, ktorí prechádzajú okolo jeho domu (Gn 18, 4), a medzi prvými kresťanmi sa za dobrý skutok považovalo to, keď ľudia

„praktizovali pohostinnosť a umývali nohy svätým“ (1 Tim 5, 10).

V tejto osobitnej chvíli rozlúčky s apoštolmi však Majstrove slová dávajú tomuto gestu hlbší význam. Umývanie nôh je prejavom pokory a služby, v istom zmysle anticipuje definitívne poníženie spásonosného kríža, ktoré sa uskutoční o niekoľko hodín neskôr.

Prvá vec, ktorú Ježiš žiada od svojich učeníkov, je, aby mu dovolili umyť im nohy. Tak ako žiada všetkých kresťanov, aby sa nechali obslúžiť, aby sa nechali spasiť Božím Synom bez akejkoľvek našej zásluhy. Predpokladom každého kresťanského životného úsilia je prijatie spásy, Božieho odpustenia: „Ak ťa neumyjem, nebudeš mať podiel so mnou“.

Ďalším krokom je „umývať si navzájom nohy“, čo je akoby variantom prikázania lásky, „aby ste

sa navzájom milovali“. V tomto Pánovom pozvaní môžeme vidieť dôležitosť starostlivosti o životnú cestu toho druhého a vzájomného sprevádzania. Nohy sú vlastne prostriedkom na kráčanie, sú obrazom nášho nasledovania Ježiša. Umývať nohy našim bratom a sestrám teda znamená cítiť zodpovednosť za ich vernosť, slúžiť každému s radosťou, položiť svoje „srdce na zem, aby ostatní mohli mäkko kráčať“ (sv. Josemaría, *Krížová cesta*, IX. zastavenie, bod 1).

Je tu ešte jedna možnosť, ktorá nie je v tomto úryvku výslovne uvedená, ale ktorú môžeme čerpať z inej stránky evanjelia: umyť Ježišovi nohy sami. Ide o epizódu ženy, ktorá umýva Pánove nohy svojimi slzami, utiera ich svojimi vlasmi, bozkáva ich a maže ich voňavým olejom (Lk 7, 44-47). Ježiš má slová chvály za prejav veľkej lásky tejto hriešnice: „Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy,

lebo veľa milovala“. Toto gesto možno chápať ako inauguráciu eucharistickej bohoslužby, ktorá sa v túto noc bude sláviť osobitným spôsobom vo všetkých kostoloch sveta.

Giovanni Vassallo

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/gospel/stvrtok-velkeho-tyzdna/](https://opusdei.org/sk-sk/gospel/stvrtok-velkeho-tyzdna/)
(19.03.2026)